

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Волинський національний університет імені Лесі Українки

Факультет іноземної філології

Кафедра німецької філології

СИЛАБУС
вибіркової навчальної дисципліни

МЕТОДИКА ВИКЛАДАННЯ ПЕРЕКЛАДУ

підготовки
спеціальності
освітньо-професійна програма

бакалавра
035 Філологія
Мова і література (німецька). Переклад

ЛУЦЬК – 2020

Силабус вибіркової навчальної дисципліни «**Методика викладання перекладу**» підготовки бакалавра, галузі знань «03 Гуманітарні науки», спеціальності «035 Філологія», освітньо-професійної програми «Мова і література (німецька). Переклад».

Розробник: Белих Оксана Миколаївна, доцент кафедри німецької філології, кандидат філологічних наук

Силабус вибіркової навчальної дисципліни затверджено на засіданні кафедри німецької філології

Протокол № 5 від 24.11.2020 р.

Завідувач кафедри: (Застровська С. О.)

I. Опис навчальної дисципліни

Таблиця 1

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни
Денна форма навчання	03 Гуманітарні науки, 035 Філологія Мова і література (німецька). Переклад Бакалавр	Нормативна
Кількість годин/кредитів 90 год. / 3 кредити		Рік навчання 3
		Семестр 6
ІНДЗ: <u>немає</u>		Лекції 24 год.
		Практичні (семінарські) 20 год. Консультації 6 год.
		Самостійна робота 40 год.
		Форма контролю: залік
Мова навчання		німецька

II. Інформація про викладача (-ів)

Прізвище, ім'я та по батькові – *Бєлих Оксана Миколаївна*

Науковий ступінь – *кандидат філологічних наук*

Вчене звання – *доцент*

Посада – *доцент кафедри німецької філології*

Контактна інформація – +38 095 248 82 95; bielykh.oksana@ukr.net ;

Belych@vnu.edu.ua

Дні занять: https://eenu.edu.ua/sites/default/files/Files/filologiya_osvita_2.pdf

III. Опис дисципліни

1. Анотація курсу. Останніми роками професія перекладача набула нового значення в інтернаціональній комунікації. Поруч з традиційними літературними перекладами з'явилися фахові переклади. Тому отримані під час вивчення дисципліни «Методика викладання перекладу» знання, навички та вміння надають майбутнім фахівцям можливість уникати неточності й помилки при перекладі задля правильної передачі суті висловлювання. **Предметом** вивчення навчальної дисципліни є основні поняття перекладознавства, чинники успішного навчання майбутніх перекладачів та методика викладання перекладу.

2. Пререквізити. Для оптимального опанування предметом «Методика викладання перекладу» студентам необхідно вивчати наступні навчальні дисципліни: «Вступ до перекладознавства», «Академічне письмо і риторика», «Теорія і практика перекладу» та мати хороші знання з граматики, лексикології та синтаксису німецької мови.

3. Мета і завдання навчальної дисципліни. Метою викладання навчальної дисципліни є ознайомлення студентів з основами перекладу й питаннями його дидактики. **Основними завданнями** вивчення дисципліни «Методика викладання перекладу» є:

- формування уявлення про специфіку професійної діяльності перекладача в сучасному суспільстві;
- поглиблення знань про нормативні аспекти перекладу, принципи перекладацької стратегії та деякі прийоми перекладацької техніки;
- ознайомлення студентів з методичними прийомами та категоріями практичної фахової діяльності навчання іншомовного спілкування.

4. Результати навчання (Компетентності).

Навчальна дисципліна передбачає формування таких загальних і фахових компетентностей:

- здатність учитися й оволодівати сучасними знаннями;
- здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел;
- здатність спілкуватися іноземною мовою;
- здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях;
- навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.
- здатність використовувати в професійній діяльності знання про мову як особливу знакову систему, її природу, функції, рівні;
- здатність використовувати в професійній діяльності знання з теорії та історії мов, що вивчаються;
- усвідомлення засад і технологій створення текстів різних жанрів і стилів державною та іноземними мовами;
- здатність здійснювати письмовий та усний переклад різножанрових текстів із дотриманням лексичної, граматичної, синтаксичної і стилістичної еквівалентності та функціональної адекватності;
- здатність володіти різними видами стратегій і методів для здійснення ефективної перекладацької діяльності та прийомами забезпечення якості перекладу (вчитування, редагування, зворотний переклад).

Програмні результати навчання:

- вільно спілкуватися з професійних питань із фахівцями та нефхівцями державною та іноземними мовами усно й письмово, використовувати їх для організації ефективної міжкультурної комунікації;
- ефективно працювати з інформацією: добирати необхідну інформацію з різних джерел, зокрема з фахової літератури та електронних баз, критично аналізувати й інтерпретувати її, впорядковувати, класифікувати й систематизувати;
- організовувати процес свого навчання й самоосвіти;

- використовувати інформаційні й комунікаційні технології для вирішення складних спеціалізованих задач і проблем професійної діяльності.
- знати принципи, технології і прийоми створення усних і письмових текстів різних жанрів і стилів державною та іноземними;
- забезпечувати лексичну, граматичну, синтаксичну і стилістичну еквівалентність та функціональну адекватність у процесі письмового та усного перекладу різножанрових текстів;
- послуговуватися різними видами стратегій і методів для здійснення ефективної перекладацької діяльності та прийомами забезпечення якості перекладу (вчитування, редагування, зворотний переклад).

5. Структура навчальної дисципліни.

Таблиця 2

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лекції	Практ.	Сам. роб.	Консул	Форма контролю/ Бали
Змістовий модуль 1. Übersetzen und Übersetzungsdidaktik. Der Übersetzungsunterricht						
Тема 1. Die Hauptarten des Übersetzens. Der Ablauf des Übersetzungsprozesses.	9,5	2	2	5	0,5	ДС / РМГ / Т
Тема 2. Die übersetzungsrelevante Texttypologie. Die übersetzungsvorbereitende Textanalyse. Die übersetzungsrelevante Recherche.	11,5	4	2	5	0,5	ДС / РМГ / Т
Тема 3. Übersetzungsunterricht. Prinzipien der Textauswahl. Didaktisierung von Texten für den Übersetzungsunterricht.	14	4	4	5	1	ДС / РМГ / Т
Тема 4. Didaktische Hinweise und Übungsformen für Übersetzen.	10	2	2	5	1	ДС / РМГ / Т
Разом за модулем 1 (годин/балів).	45	12	10	20	3	20
Змістовий модуль 2. Dolmetschen und Dolmetschdidaktik						
Тема 5. Die Hauptarten des Dolmetschens. Die Vorbereitung auf den Dolmetscheinsatz.	9,5	2	2	5	0,5	ДС / РМГ / Т
Тема 6. Die rezeptive Phase (Das Hören und Verstehen des Ausgangstextes. Das Speichern des Verstandenen).	10	2	2	5	1	ДС / РМГ / Т
Тема 7. Die produktive Phase (Transfer Ausgangssprache-Zielsprache, die Redaktion, das Sprechen des Zieltextes).	11,5	4	2	5	0,5	ДС / РМГ / Т
Тема 8. Didaktische Hinweise und Übungsformen für Dolmetschen.	14	4	4	5	1	ДС / РМГ / Т

Разом за модулем 2 (годин/балів).	45	12	10	20	3	20
Всього годин / балів:	90	24	20	40	6	40
Всього балів за залік (підсумковий контроль)						60
Всього балів за роботу в семестрі (поточний контроль) та залік (підсумковий контроль)						100

*Форма контролю: ДС – дискусія, РМГ – робота в малих групах, Т – тести, МКР – модульна контрольна робота.

6. Завдання для самостійного опрацювання.

Самостійна робота студентів – основний засіб засвоєння навчального матеріалу в час, вільний від обов'язкових навчальних занять, без участі викладача.

Самостійна робота складає 40 годин і включає:

- опрацювання теоретичних основ лекційного матеріалу;
- поглиблене вивчення окремих тем лекційного курсу та питань, що не розглядаються в курсі лекцій;
- підготовку до практичних занять;
- самостійне опрацювання запропонованої літератури по темі, що вивчається;
- розробку та представлення вправ для продуктивної / рецептивної фази викладання перекладу;
- систематизацію вивченого матеріалу перед заліком;
- підготовку та проведення фрагменту уроку з перекладу.

IV. Політика оцінювання

Політика викладача щодо студентів: Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання, яке впливає на нарахування балів за поточне оцінювання. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в онлайн формі за погодженням деканату.

Студентам можуть бути зараховані результати навчання, отримані у формальній, неформальній та/або інформальній освіті (професійні курси/тренінги, громадянська освіта, онлайн-освіта, стажування). Процес зарахування врегульований [Положенням про визнання результатів навчання, отриманих у формальній, неформальній та/або інформальній освіті ВНУ імені Лесі Українки](#). Згідно встановленого порядку можуть бути визнаними результати навчання, які за тематикою, обсягом вивчення та змістом відповідають одному заліковому модулю в цілому (але не більше 6 кредитів за навчальний рік), так і його окремому змістовому модулю, темі (темам), які передбачені цим силабусом.

Політика щодо академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає:

- самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей);

- посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;

- дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;

- надання достовірної інформації про результати власної навчальної діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації.

Із загальними засадами, цінностями, принципами та правилами етичної поведінки учасників освітнього процесу, якими вони повинні керуватися у своїй діяльності, можна ознайомитися у [Кодексі академічної доброчесності Волинського національного університету імені Лесі Українки](#).

Політика щодо дедлайнів та перескладання: Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання модулів відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

V. Підсумковий контроль

Основні види роботи та принципи організації поточного та підсумкового оцінювання розкриті у відповідному [Положенні ВНУ імені Лесі Українки](#).

Підсумковий контроль має одну складову: виконання підсумкової контрольної роботи (60 балів).

Шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсової роботи (проекту), практики	для заліку
90 – 100	A	Відмінно	Зараховано
82 – 89	B	Добре	
75 – 81	C		
67 – 74	D	Задовільно	
60 – 66	E		
1 – 59	Fx	Незадовільно	Незараховано (з можливістю повторного складання)

VII. Основна література

1. Назаркевич Х. Основи перекладознавства. Ч.1 : Теоретичний курс : навч. посібник. Львів : видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка, 2010. 298 с.
2. Hagemann S. Einführung in das translationswissenschaftliche Arbeiten. Ein Lehr- und Übungsbuch. Frank und Timme GmbH. Verlag für wissenschaftliche Literatur. Berlin 2016. S. 351.
3. Koller W. Einführung in die Übersetzungswissenschaft. 8., völlig neu bearb. Auflage. Narr Francke Attempo Verlag GmbH. Tübingen, 2011. 349 S.
4. Nord C. Textanalyse und Übersetzen. 4., überarbeitet Auflage. Tübingen. Julius Groos Verlag, 2009. 283 S.
5. Prunc E. Einführung in die Translationswissenschaft. Uni Graz Online. URL: <https://online.unigraz.at> (дата зверення 25.08.2021)

Додаткова література

1. Кияк Т. Р., Огуй О. Д., Науменко А. М. Теорія та практика перекладу (німецька мова). Вінниця: Нова книга, 2006. 592 с.
2. Коптілов В. Теорія і практика перекладу: навчальний посібник. Київ : Юніверс, 2003. 280 с.
3. Кульчицька Т. Ю. Українська лексикографія XIII-XX ст.. Бібліографічний покажчик // Львівська наукова бібліотека ім. В. Стефаника НАН України. Львів, 1999. 359 с.
4. Чередниченко О. І. Про мову і переклад. Київ: Либідь, 2007. 248 с.